

Foilen

De volgende stap in zeilen

De trend van foilen ontwikkelt zich razendsnel. Een paar jaar geleden was het nog een niche voor experts. Inmiddels is het wereldwijd een mainstream watersport, die ook in Nederland opkomt.

Tekst: Dominique van Dam

Europa is het middelpunt geworden van het moderne foilen en dat is veel sneller gegaan dan de meeste mensen in de sport hadden verwacht. Luca Rizotto, oprichter van Foiling Week en directeur van The Foiling Organization heeft daarvoor verschillende redenen. 'Door beschikbaarheid van geschikte locaties rondom de Middellandse Zee en de noordelijke meren konden ontwerpers en jachtwerven snel en efficiënt nieuwe boten testen', vertelt hij. 'Campagnes rond de America's Cup en SailGP in Europa trokken talent en kapitaal aan. En er is een generatie zeilers die opgroeide met Moths, die nu dertigers zijn en nu de kar trekken.'

Internationaal is foilen dus geen niche meer. De America's Cup zeilt volledig op foils en foilingzeil-, surf- en kiteklassen trekken honderden deelnemers naar wedstrijden toe. Het is mainstream geworden in de zeiltop, en internationaal langzaam ook in de breedtesport. Een van Nederlands bekendste foilers is Paul Hameeteman, voorheen zeiler in de ILCA 7-klasse, waarin hij Europese en wereldtitels bij de jeugd behaalde. Hij werd wereldkampioen onder de 20 jaar in de WASZP-klasse en was stuurman van JAO Team DutchSail in de laatste Youth America's Cup. Hij vertelt dat Nederland nog iets op die ontwikkeling achterloopt: 'Er wordt veel gewingfoiled door watersportliefhebbers. Waar je vijf jaar geleden op één hand kon tellen wie er foilde, zien we nu

Het magische gevoel dat iedereen verslaafd maakt. Daar moet je mensen naartoe coachen.

op verschillende locaties regelmatig foilers op het water. Klassen als de IQ foil, WASZP, Switch en het wingfoilen trekken nieuwe instromers. En wat ik vooral merk: de interesse is er, het enthousiasme is er, maar de drempel om te gaan foilen lijkt voor velen toch nog te hoog. Er is groei, maar een stuk minder dan internationaal.'

Hij heeft drie verklaringen: 'Ten eerste is er de leercurve. De eerste uren op een foilingboot ben je waarschijnlijk nog niet stabiel aan het foilen. Je zweemt veel en mogelijk raak je sneller gefrustreerd dan bij een stabiele boot. Zonder goede begeleiding haken mensen af voordat het kwartje valt. En dát moment, als je voor het eerst stabiel boven het water vliegt, is het magische gevoel dat iedereen verslaafd maakt. Daar moet je mensen naartoe coachen.' Hiernaast zijn ook de instapkosten en de infrastructuur nog niet optimaal. Hameeteman: 'Foil is niet goedkoop en best een hele investering, zeker als het de eerste weken nog weinig foilen is en er geen tot weinig wedstrijden zijn of begeleiding beschikbaar is.'

Luca Rizotto

Paul Hameeteman

Beschikbaarheid

Aan het beschikbaar maken van de boten, maar ook het aanbieden van lessen werkt Marieke Rot-Gijzel, eigenaar van zeilschool Aquavitesse in Bruinisse. Ze bieden de komende zomer voor het tweede jaar zeilles voor jongeren en Foil Experiences voor volwassenen. Kinderen vanaf 13 jaar die al goed in een RS of vergelijkbare zwaardboot kunnen varen, kunnen doorstromen. 'Meteen starten in een foiling boot is echt lastig', zegt Rot-Gijzel. 'Om het te leren moet je wel een beetje van uitdaging houden en al kunnen zeilen. Hoe intuitiever je op het water bent, hoe meer je je kunt richten op het foilen. We hebben met de instructeurs proefgevaaren en die waren met een paar minuten uit het water. Cursisten zullen met deze boten ook snellere successen behalen met normale wind.'

Hoe meer instructeurs en zeilscholen foilen als onderdeel van hun aanbod zien, hoe normaler het wordt binnen de Nederlandse zeilcultuur.

De nieuwe, laagdrempelige foils als Skeeta en Nikki, zorgen ervoor dat je de techniek makkelijker kunt leren, voor zowel Hameeteman als Rot-Gijzel belangrijk om het foilen te laten groeien. Hameeteman: 'Deze boten zijn iets vergevingsgezinder met lagere snelheden, stabiel en minder straf bij een foutje. Ze zijn daardoor ideaal om de basisvaardigheden van foilen onder de knie te krijgen zonder meteen je vertrouwen kwijt te raken.' Een boot die stabiel is in zowel 'displacement' als 'foiling' toestand - zoals de Nikki of Skeeta - kan zowel het leerproces versnellen (want meer tijd op de foil in beginfasen) als het plezier in de eerste paar keer zeilen in een foiling boot bevorderen. Zodra die basisskills zijn ontwikkeld, kan er een overstap gemaakt worden naar een snellere, meer high performance boot.

Rizotto geeft aan dat vaak moed en snelheid worden genoemd als basis voor succesvol foilen. 'Maar,' zegt hij, 'eerlijk gezegd belooft foilen zeilers met sterke basisvaardigheden meer dan het risico-nemers belooft. Je moet een boot aanvoelen voordat hij je vertelt wat hij doet, want bij twintig knopen is de feedback te snel voor bewuste reactie. Balans, vooruitkijken en technische nieuwsgierigheid tellen zwaarder dan pure atletiek.' 'En', zo ziet Rot-Gijzel ook, 'leren foilen geeft ook in andere boten voordelen. Bij deze discipline leer je als de beste omgaan met schijnbare wind.'

Van Emstede & Slager Advocatuur
nautical lawyer | HISWA-RECRON Kennispartner
Emmalaan 9, 1075 AT Amsterdam

+31 (0)20 675 94 94 | edwin@vanemstedeslager.nl
www.vanemstedeslager.nl

Nautisch advocaat

legal support in stormy times

Sinds 1987 gespecialiseerd in juridische kwesties waarmee de ondernemer in de waterrecreatiebranche geconfronteerd kan worden, daaronder begrepen algemene voorwaarden, bouw en verkoop van vaartuigen, reparatie/renovatie, jachthaven- en jachtverhuurkwesties, het opstellen van diverse contracten en incasso.

Vele leden van HISWA-RECRON en de Nederlandse Jachtbouw Industrie kozen Van Emstede & Slager Advocatuur reeds als hun huisadvocaat.

**HISWA
RECRON**
KENNISPARTNER

sejsener

UW PARTNER VOOR SERVICE EN ONDERHOUD

Snelle service en deskundig onderhoud voor
constante vaart en doorstroom, het hele jaar door.

Kijk op sejsener.com

SCAN DE CODE

+31 (0)75 6810 610
info@sejsener.com

innovatie

Daarbij leer je beter trimmen, zodat je een stabiele vlieghoogte behoudt en je moet veel preciezer sturen. Kleine bewegingen hebben op foils grote gevolgen voor je stabiliteit. Of je nu verder gaat met foilen of weer verder gaat in een gewone zwaard- of kielboot, deze lessen zijn altijd leerzaam.'

Magische ervaring

Volgens Hameeteman is wat zeilscholen als Aquavitesse doen cruciaal: 'Ze maken foilen toegankelijk en laten je het magische foilinggevoel ervaren. Zonder dat je zelf de volledige investering van aanschaf van een boot hoeft te doen of zelf moet uitzoeken hoe je het leert. Voor een jongere die al een week zeilkamp doet en daar één of twee sessies op de foil bij kan pakken, is dat de natuurlijke opstap. En als die ervaring positief is, is de kans dat iemand het foilen verder wil gaan oppakken groot. 'Daarnaast', zegt hij, 'helpt het de bredere acceptatie: hoe meer instructeurs en zeilscholen foilen als onderdeel van hun aanbod zien, hoe normaler het wordt binnen de Nederlandse zeilcultuur. Op termijn zou het mooi zijn om te zien dat foilen net zo'n vanzelfsprekend onderdeel van een zeilopleiding wordt als kielboot- of catamaranzeilen nu is.' Rizotto denkt er net zo over. De leeromgeving voor foilen is ontwikkeld: 'Tien jaar geleden leerde je foilen door herhaaldelijk te crashen totdat het wel lukte. Vandaag zijn er coaches, clinics, gestructureerde lessen en de juiste boten voor elke fase. Dat is de echte democratisering van foilen, meer dan welke technologische doorbraak dan ook.'

Rizotto besluit: 'Het is niet langer een nichesport, maar het is ook nog niet volledig mainstream. De Wingfoil-discipline heeft meer gedaan voor de toegankelijkheid dan wat dan ook in de afgelopen vijf jaar. Omdat het zowel de instapkosten als de leercurve verlaagde. Je ziet vleugels op het water waar je een decennium geleden kitters of windsurfers zou hebben gezien. Aan de wedstrijd kant creëerden klassen zoals WASZP en Wingfoil echte doorgroei mogelijkheden. Met trainingen, coaching en productiebotten voor iedereen die er serieus mee aan de slag wil. Foilen is nu dusdanig gestructureerd dat een tiener nu een foiling-carrière kan plannen. Iets wat tien jaar geleden ondenkbaar was.'